

"СОЦІАЛІСТИЧНІ" ОБОРОНЦІ ГОСПОДА БОГА.

Усякі бувають на світі події: і звичайні чи поодинокі, і надзвичайні чи сенсаційні, небувалі, нечувані, навіть дивні чи чудернацькі, або ж їх іще так називають. Але є ще така категорія подій, для яких ніодні і цих прикметників не годяться. Таких взагалі коротенькою характеристикою не визначиш. Це — такі події, про які звичайно кажуть:

— Коли-б такого не було, його треба було-б вигадати. Надто-бо вже характерні, не вважаючи на надзвичайність чи дивність, такі події для певного оточення, для певної країни чи доби. Надто-бо вони доповнюють відому картину цього самого оточення, країни, чи доби, додаючи якусь нову рису, якої раніше бракувало: хоч бери та вигадай. Звідти і пішло оте:

— Коли-б такого не було, його треба було-б вигадати. Та проте, вигадувати і не доводиться. Життя та реальна дійсність, що створюється на тлі певного співвідношення класових сил, є найкращий "вигадувач". Вони своїми великими фактами, тими самими, що за англієюкою приказкою являють собою "впертурі", випереджують найбагатшу уяву, збільшуючи вас від потреби щось вигадувати, щоб щось найкраще виявити чи описати.

Тим-то і не довелось нікому вигадувати тієї події, що оце скоїлась в Німеччині, у надрейнському промисловому місті Крефельді. Та й наврайд, хітось міг-би вигадати, що тамешний професекретар та соціал-демократичний радник міського самоврядування Медров притягнув двох робітників, своїх так товаришів по соціал-демократичній партії, до суду за... ану, зобігнати, за віщо. Ручимось, що ніколи не подумався. Отож, маєте:

— За богохулу чи-то богозневату...

Так, так. Саме в цьому винуватив соціал-демократичний вождь Мендров обох робітників.

І в цій справі в Крефельді відбувся цими днями судовий процес за славно-звісними законами німецької Гінденбургів республіки.

Як-же це сталося, що в Крефельді скоїлося таке, що хоч бери та вигадуй його?

Усе було майже просто. Крефельдський соціал-демократ, як всі інші німецькі соціал-демократи, що поважають себе, мають свою філію відомої військової організації "Райхсбанер" (республіканський прапор). Отож, улітку минулого року крефельдський соціал-демократ зібрався призначити день для демонстрації "Райхсбанеру". А що до цієї організації авідходить поруч із соціал-демократами також такі буржуазні партії, як "демократи" та католицький центр, то в програмі "дня Райхсбанеру" було призначено також урочисту "службу богу". Проти такої "зрощування" соціал-демократичного республіканізму з "божественними" справами,

звісно, заперечували соціал-демократичні робітники. Гучно протестували між іншими і старий робітник, що вже аж 30 років стоїть у лавах німецької соціал-демократії. Те саме зробили обидва сини його. Один із них назвав проєктовану службу богу "релігійним гармідером", до якого соціал-демократичні робітники не мають наміру пристати.

Не витримало соціал-демократичне серце Мендрова. Запало воно великою любов'ю до господа бога, але зовсім не до "ближнього свого"... Заступився Мендров за покривдженного бога, напав на свого товариша, звісно, не "словом божим", а кулаками. Побив "богохульника". Тоді батько та другий син, природно, стали бити до помочи, і таким способом з провини соціал-демократичного ватажка скінчилися не тільки скандали, але й бійка на соціал-демократичних зборах.

Не заспокоївся проте Мендров.

Пошкоджені інтереси божі вимагали помсти. Отож, вони спонукали його податися до суду. Він правильно вирішив, що тільки в Гінденбургів "республіці" державний суд якнайкраще заступиться за бога та його соціал-демократичних оборонців. І соціал-демократ Мендров подав на своїх товаришів скаргу, де винуватих у "богохулі" та "образі чином" і вимагав від робітника "відшкодування" на 180 марок.

Крефельдський суд, звісно, божими справами не хутіє, а його прокурор завжди напоготові. Сів він і склав акта обвинувачення, де сказано ось що:

— "Петер М. є досить підозрілий в тім, що він на прилюдних зборах лаяв одну з християнських церков, або їх інституції, назвавши на зборах "Райхсбанеру" урочисту службу богу, що її мали правити, "релігійним гармідером", або "безглуздям"...

Чи-ж треба додавати, що позивник Мендров був на процесі не один? Проти с-д. робітників виступали, як свідки, трохи не всі крефельдські соціал-демократичні "зірки". Вони, звісно, заперечували, за всіма правилами німецької республіки, "перед богом всемогутнім! всесладець" у тім, що їхні товариші зневажили бога, церкву, її інституції, знизили її авторитет і разом... побили Мендрова.

"Республіканському" судові довелося тільки придумати фінал до всієї комедії. Він ухвалив вирок, за яким обох робітників визнано винними у "богохулі" та "образі чином" і засуджено до ув'язнення на 1 місяць та до штрафу на 50 марок, а другого — ще до виплати 180 марок відшкодування Мендрову. ("Роте Фане" з 25. січня.)

Натомість на кулачні вправи самого Мендрова суд не зважив: адже він — заступник божий...

Правосуддя тріумфувало. Безбожних робітників покарали, а покривджених соціал-де-

мократичних заступників божих на землі відшкодовано не тільки матеріально, ба й морально. Республіканський прапор може й далі маяти, разом із церковними хоругвами, на всіх соціал-демократичних святах. Католицька партія центру, спілкуючи з соціал-демократами, у "Райхсбанері" може ще більше пишатися зі своїх "марксистських" поплечників.

А приязнь з буржуазією для німецьких с-д. — "понад усе". — Але-ж Маркс колись казав, що "релігія є опій для народу" — певно нагадає хтось. Та це для німецьких с-д. пусте. Вони, бачите, давно забули за Карла Маркса і більше прислухаються до Вільгельма Маркса з "божественної" партії католицького центру...

М. Тутешнін.

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

ПЕРЕДВИБОРЧІ НАСТРОЇ.

Напередодні виборів найбільше зацікавлені виказує східно-галицьке село. Там скрізь вже йдуть передвиборчі вічі й наради. Запал великий. Дотеперішні вічі зраджує вже сьогодні, що вплив УНДО, яке застерігає собі завжди монополію на українські села, з кожним днем падає. Головними агітаторами УНДО являються всюдю попи та унівські вчителі. По селах уніються теж різні самостійні кандидати, котрі опісля згодуються перед поодинокими політичними партіями з жаданням ставити їх по округах. Є це звичайно кар'єристи, що використовують легковір'я селянства і на тім будують шанси своїх кандидатів. По містах натомість менше зацікавлення виборами.

УНДО І ВИБОРИ.

Відокремлений табір УНДО і зданий на матеріальну поміч жидівських та німецьких капіталістів, понав в божевільню лют на всіх тих, на яких він рахував, а які з ним не пішли. Громиа злоби й інвектив переповнені сторінки унівської преси на всіх, починаючи від комуністів, а скінчуючи на радикалах. Цю лют збільшують ще більше вістки про нещадно УНДО на провінції. Угдовство УНДО підкопало цілковито престиж цієї партії в селянських масах і селянство масово відвертається від нього. Щоби ратувати ситуацію, УНДО їде на зустріч всім бажанням клерикальних сфер, ставляє кандидатів зпоміж попів, щоби тим чиним мати за собою штаб вірних агітаторів. Велику радість справляє Ундо-

ві це, що селянсько-робітничий фронт стає до виборів поділений на кілька груп.

ПЕПЕСІВСЬКІ ДУРИСВІТИ.

Всі залицяння пепесівських вожаків, щоб налагодити взаємини з українськими робітниками на час виборів, не вдалися. Щоби шахувати українські позиції і баламутити робітничий елемент, постановили вони вивести в деяких округах українських кандидатів. Між ними висувають вони кандидатуру бувшого с-д. Миколи Ганкевича, хоч знають, що він політичний труп і що за ним ніхто з українського робітництва не піде. Має він бути поставлений у Львові на другому місці, що є тільки демонстраційне і ніяких реальних вигадів не представляє. Також у львівському повіті має стати для прикраси Кушнір, професійний секретар, тип не призначений в кругах українського робітництва.

ВИБОРЧА СИТУАЦІЯ НА ВОЛИНІ.

Виборча ситуація на Волині по нинішній день ще не вияснена як слід. Виборча акція там в повному розгарі і переходить під знаками перемоги Сельроба. УНДО, хоч і поставило бунтівних волинських парламентаристів на кандидатів, не може числити на ніякі успіхи, хіба що збере деякі голоси в околиці села Васильчука. Не відома теж роль посла Підгірського, який по нинішній день не зголосив свого акцесу до жадної групи, хоч готовиться до виборів і бажав утворити локальний безпартійний блок.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНО-ПОКАЗОВА ВИСТАВА.

Наркомторг визнав за потрібне організувати в Харкові Всеукраїнську постійну торговельно-показову виставу в питанні економіки, організації техніки торговельного підприємства.

Вистава має своїм завданням систематизацію та демонстрування матеріалів що до розвитку окремих галузей торгівлі окремих торговельних систем, підприємств та елементів торговельної роботи. По друге — збирання та демонстрування матеріалів що до устаткування й техніки торговельного підприємства, вивчення організації торгівлі на Заході та поширення практики торговельної роботи Заходу на радянські торговельні організації. Нарешті вистава має опрацювати справу капітального будівництва в торгівлі.

КООПЕРАЦІЯ ПОШИРЮЄ БУДІВНИЦТВО ТОРГОВЕЛЬНИХ ПРИМІЩЕНЬ.

Правління Вукопспілки затвердило програму торговельного будівництва цього року в 16 мільйонів карб. Будуватимуться переважно крамниці, склади, сховища, холодильники, ковбасні, макаронні фабрики то-що. Для здійснення повноту цієї програми передбачається пригнати кошти населення. Як один із заходів споживча кооперация передбачає випустити кооперативну позичку, строком на 4—5 років, на суму до 50 мільйонів карб., що забезпечить потреби будівни-

тва протягом 3 років. Кошти, одержані від населення через позичку, підуть на потреби торговельного та промислового будівництва по тих районах, де ці кошти зібрано.

ЯК РОЗВИВАЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ.

Голова Ц. К. Українського Червоного Хреста Буценко в розмові зі співробітниками газет відзначив, що робота Червоного Хреста на Україні за останні 2 роки значно поглиблялася. Організація, притягнула до своїх лав пролетарські маси, незалежне селянство, та середняцтво. Тепер основним завданням Червоного Хреста є максимально втягти до лав товариства жінок та молоді. Збільшення медико-гуманітарної сіти на селі та в робітничих кварталах Червоний Хрест здійснює виключно коштами товариства. В дальший своїй роботі Червоний Хрест допомагатиме населенню ліквідувати соціальні хвороби, що лишилися як спадщина після громадянської та імперіалістичної війни та невротичних років. Червоний Хрест ще з більшою енергією подаватиме матеріальну й медичну допомогу дітям, беручи участь у всіх заходах що до оздоровлення нашого молодого покоління.

Військово-санітарна робота також є одним з основних завдань Червоного Хреста. Червоний Хрест, як і раніш, прикладає всіх зусиль, щоб забезпечити потреби Червоної Армії. Санітарні заходи Червоного Хреста й далі будуть пристосовані до реальної оборони країни від нападу імперіалістів.

Увійшовши до міжнародного Червоного Хреста об'єднані Український Червоний Хрест прикладає всіх зусиль, щоб не припустити нової війни.

Український Червоний Хрест вживає всіх заходів до того, щоб наблизити свою роботу до широких трудящих мас.

15 — 18 квітня цього року минає 10 років існування Українського Червоного Хреста.

ПЕРШИЙ НА УКРАЇНІ СЕЛЕКЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ.

Місцеві планові організації розв'язали позитивно питання про утворення в Одесі першого на Україні генетико-селекційного інституту, що об'єднуватиме та науково керуватиме всією селекційною роботою республіки.

Тепер в Одесі при досвідній станції є тільки селекційний відділ, що вже вивів багато нових сортів с-г. рослин, продуктивність яких вища за старі сорти на 15 — 50%. Деякі з цих сортів насіння вже широко розповсюджені не тільки в С.Р.С.Р., але й за кордоном.

Тепер в інтересах більш наукової постанови роботи ухвалено селекційний відділ перетворити на самостійний науковий інститут. Для керування інститутом запрошено відомого вченого проф. Салегіна.

3,250 БІБЛІОТЕЧОК.

Для того, щоб відзначити урочисті дні 10-тиріччя Великої Жовтневої Революції, Ювілейна Комісія уряду У.С.Р.Р. ухвалила надіслати до організацій, шкіл, клубів, сільбудинків і хат-читальень України та до українських шкіл і політосвітніх організацій Р.С.Ф.Р.Р. ювілейні подарунки — бібліотеки.

Всього скомплетовано та розіслано до зазначених організацій та установ 3,250 бібліотечок, з яких 500 бібліотек для Р.С.Ф.Р.Р., а решта для України, при чому останні розподіляються — 1,300 бібліотек селянських, 700 робітничих, 500 шкілних і 250 для національних меншостей.

Скомплетовано ювілейні бібліотеки так, що вони своїм змістом порушують усі основні моменти радянського будівництва, історію Жовтня, революційного руху, початки природознавства, кооперативного руху, а крім того в них досить художньої та дитячої літератури. Селянські бібліотеки вміщують багато книжок з питань сільського господарства, а в шкілних є значна кількість педагогічної літератури. До селянських бібліотек додано ще альбом "Наука чи релігія", який складається з 52 плякатів.

З часу розіслання ювілейних бібліотек Державне Видавництво України одержало багато листів, які підтверджують, що ювілейні бібліотеки населення зустріло з великою радістю.

ПРИСЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїдете з одної місцевості до другої або перенесетеся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При чім не вистарить подати тільки нову, але конче потрібно подати і стару Вашу адресу.

СВЯТКУВАННЯ ЮВІЛЕЮ ТУРФДІМ ВІДТЯГНЕНО НА ТИЖДЕНЬ.

ЗАМІСЦЬ 17. І 18. БЕРЕЗНЯ, ЯК ЦЕ БУЛО ПРОГОЛОШЕНО ПОПЕРЕДНЬО, СВЯТКУВАННЯ ДЕСЯТИЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ТУРФДІМ ВІДБУДЕТЬСЯ 24. І 25. БЕРЕЗНЯ 1928 РОКУ.

Подаємо до відома всім відділам і товариствам ТУРФДІМ, його секціям, всім братнім організаціям і симпатикам в цілій Канаді, що святкування десятилітнього ювілею Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім відбудеться тиждень пізніше, як було проголошено попередньо, тобто не 17. і 18. березня, але 24. і 25. березня. Причина цьому та, що 18. березня є день Паризької Комуні, який тепер об'єднано одночасно і міжнародний день Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам.

В Канаді цей день обходиться організованою робітництвом під проводом Канадської Робітничої Оборонної Ліги. Ми кличемо наші організації взяти участь в цьому святі під проводом К.Р.О.Л., а свої приготування до святкування десятилітнього ювілею ТУРФДІМ провадити далі і святкувати ювілей тиждень пізніше, як було проголошено.

За Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДІМ, М. Шатувський, секретар.

3 ПОЛЯ НАУКИ Й ТЕХНІКИ.

Бакцилі живуть уже 26 літ.

26 літ тому назад запечатано в спеціальних шклянних рурках в Лондоні (Англії) бакцилі деяких смертельних недуг. Тепер ці рурки розпечатано й на велике здивування вчених, бакцилі в них живі й так само безпечні, як і 26 літ тому назад.

Дерево, що лягає спати.

В містечку Мізор, в Індії, як пише часопис "Бомбей Кронікер", росте незвичайне дерево, що звертає на себе увагу до околиць людності. Кожного вечора коло заганеного дерева громадиться великий натовп людей, що з цікавістю слідять за тим, як це дерево лягає спати. Коли лише зачнуть останні проміння сонця, дерево починає перехиливатися на бік і до півночі лежить на землі. По першій годині вночі воно починає підноситися і зі сходом сонця випростовується цілком. До цього часу не вяснено ще причини того незвичайного явища.

Новий вітамін.

Англійський учений Гол винайшов нещодавно новий вітамін, — числом п'ятий, який він назвав вітамін Е. Його відсутність в організмі негативно впливає на здібність дітородіння. Якщо цього вітаміну немає зовсім, статеві органи цілком атрофуються. Якщо цей вітамін знову вводять в організм тварин, його позбавлених, то здібність дітородіння відновлюється тільки в самців. Вітамін Е зосереджується в печінці й дуже довго в ній зберігається. Визначено, що віта-

мінові запаси в організмові передаються спадково. Брак вітаміну Е надто згубно впливає на самців, збільшуючи їхню смертність.

Звідкіля з'явилися хвороби.

Професор Гайдельберзького університету Арнольд Сак написав цікаву розвідку, звідкіля з'явилися хвороби. Єдина хвороба колишніх Єгиптян — були рідні, одержані підчас бою. Поволі разом з культурою прийшли й хвороби. Хвороби нирок знані вже за 3,200 років до нашої ери, туберкульоза тільки за V. єгипетської династії. Зуби перших фараонів були чудові, але зубний біль з'явився передусім по палацах через вишуканість страв. У колишньому Єгипті не було жадних венеричних хвороб і проказ. Професор Сак доводить, що біблійська проказа не була така жахлива, як підчас середньовіччя, і вона відбивалася тільки на поверхні шкіри. Венеричні хвороби з'явилися на початку середньовіччя. Завезли їх до Європи з Америки Колумбові матроси.

Фізіологічний феномен.

Парижський науковий журнал "Новини медицини" повідомляє, що в одній з лондонських лікарень лікують голяндського матроса, дивного феномена, яким цікавиться увесь медичний світ. Він хорий на один із видів "москисової хвороби". Шкіра його має властивість міняти колір двічі на день. Із звичайної білої вона, поволі темнішаючи, робиться зовсім чорною, далі за кілька годин знову блідіє й робиться білою.

ФІЛЬМА "ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

ВИКОРИСТАЙТЕ ОДИНОКУ НАГОДУ У ВАШОМУ ЖИТТІ — ПОБАЧИТИ ЦЮ ПРЕКРАСНУ ФІЛЬМУ.

Остерійському Провкоміві удалось одержати цю фільму з Радянської України. Своя і чужа критика незвичайно високо оцінила цю фільму. Не було, нема і не буде глядача, який не одушевлявся-би цєю фільмом, бо хто-ж не бажав поглянути на місця, куди ступала нога великого поета-революціонера. Ця фільма проведе глядача через життя, терпіння, тюрми, радість і горе кріпакського генія.

Фільма ця буде показуватися в слід місцевостях і днях:

Содбори, 3 — 5 березня.
Костон, 6 — 7 березня.
Еспанола, 8 — 9 березня.
Су Сейнт Мері, 10 — 12 березня.
Порт Артур, 14 — 15 березня.
Форт Вільям, 16 — 17 березня.
Бетт Форт Вільям, 19 — 20 березня.
Форт Френес, 22 — 23 березня.

Тарас Шевченко серед круга артистів і мистців. Це образок з фільму "Тарас Шевченко".

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАМОВИЛИ
ВЕЛИКИЙ, ДУЖЕ ЦІКАВИЙ ЗМІСТОМ
ТА БАГАТО ІЛЮСТРОВАНИЙ
РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ
КАЛЕНДАР
НА 1928 РІК

Є це найбільший і найкращий український Робітничо-Фармерський Календар на американському континенті. Він має 384 сторін друку й 110 ілюстрацій. Замовляйте цей календар таки зараз.

ЦІНА В ГАРНІЙ ТВЕРДІЙ ОПРАВІ \$1.00
БРОШУРОВАНІЙ75

Пишіть за календарем на саїдуючу адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
COB. FRITCHARD & MCGREGOR STS., WINNIPEG, MAN.